

STYRETS ÅRSBERETNING 2013

2013 var et godt år for Museum Vest. 2013. Det var det året vi fikk starten på byggearbeidet til det som i 2015 skal bli det nyåpnede Norges Fiskerimuseum. Det var det året Det Hanseatiske Museum fikk ny butikk – og en stor økning i både omsetning og besøk. Og Museum Vest sett under ett har også hatt en god økning av besøkende.

2013 var det året Museum Vest, ved Herdla museum, overtok driften av torpedoanlegget på Herdla – et anlegg som for få år siden ble driften av Forsvaret. I 2013 bekreftet Kystmuseet sin tydelige posisjon som en kulturarena – med store utendørs arrangement. Og det var det samme året som Nordsjøfartmuseet igjen viste at de er nytenkende innen utvikling av utstillinger.

I 2013 skjøt arbeidet med Espeland fangeleir fart og anlegget Fjell festning ble videreutviklet.

2013 ble nok en bekreftelse på at Museum Vest er et vitalt, nytenkende og framtidsrettet museum. Det er krevende for et museum, som formidler av historien, å vise at vi følger med i timen. Men denne øvelsen besto vi også i 2013. Besøkstallet er en indikator. Styrket økonomi en annen og et godt arbeidsmiljø er en tredje.

Som en digresjon, kan det nevnes at da jeg gjennomgikk regnskapet for 2014, måtte jeg ta kontakt med økonomilederen. Jeg reagerte på at Museum Vest nesten ikke hadde mottatt midler til sykerefusjon fra NAV. Det måtte være en feil, mente jeg. Men svaret var at i Museum Vest er det minimalt med langtidssykemeldinger. Men når dette er sagt, så skal det nevnes at det i høst ble avholdt en arbeidsmiljøundersøkelse. Der kom det tydelig fram at også vi har utfordringer når det gjelder arbeidsmiljø.

Museum Vest har fortsatt et stor potensiale i 2014 og i årene framover. Vi har store utfordringer innen arkiv, konservering/oppbevaring av gjenstander. Vi har behov for å tenke og planlegge enda mer kommersielt. Vi har behov for å bli en enda tydeligere forskningsbase.

2013 var det året at ledere og ansatte i Museum Vest fikk stor fokus på egeninntjening. Signaler fra øverste politiske nivå forteller oss at vi i framtiden i større og større grad må hente inn egne midler. Dette klarte vi i 2013 – men vi har et stort potensiale før vi kan si at vi driver «god butikk». Rett prising, type vareutvalg i butikk og kafe, aktivt salg og markedsføring er felt vi må bli betydelig bedre på. Museum Vest har, i en prøveperiode på to år, ansatt en person på heltid som skal arbeide med salg og markedsføring.

Museum Vest er en suksess og alt ligger til rette for en god vekst, både faglig, i forhold til antall besøk og for en enda tryggere økonomi. Styret i Museum Vest kan uten betenkeligheter underskrive på budsjettet for 2014 og regnskapet for 2013. I løpet av året skal styret også skrive under på et nytt strategidokument – som skal stake ut kursen for organisasjon de neste fem årene. Det er noen skjær i sjøen – men mannskapet har både kunnskaper og erfaringer som skal til for å lose oss trygt i havn.

Direktør Stig Stark-Johansen

Bergen 13.02. 2014

Formål

Museum Vest er fra 1.1.2005 et konsolidert museum for Norges Fiskerimuseum, Det Hanseatiske Museum og Schøtstuene, Herdla Museum, Kystmuseet i Øygarden og Nordsjøfartmuseet. Etter avtale kan nye museer tiltre konsolideringen på et senere tidspunkt. Fjell festning ble en del av museet i 2008.

Stiftelsen Museum Vest skal tjene samfunnet og dets utvikling og skal være åpent for publikum. Museet skal samle inn, forske i, formidle og stille ut materielle vitnesbyrd om mennesket og dets omgivelser i studie- og utdanningsøyemed og følge ICOMs museumsetiske regelverk.

Stiftelsen skal arbeide for at de tilsluttede museene får et godt faglig og vitenskapelig fundament, gode bevaringsforhold for samlingene og en tilrettelegging som sikrer et bredt publikum tilgang til dem. Museet skal yte faglig bistand til de aktuelle mindre museene i kommunene Bergen, Askøy, Austevoll, Sund, Fjell og Øygarden som ikke inngår i stiftelsen.

Museum Vest skal bidra til og delta i utvikling av nasjonale museumsnettverk.

Vedtekter

Museum Vest har hatt egne vedtekter helt fra konsolidering ble inngått 1. januar 2005. Vedtektene er godkjent av musene og eierstyrene.

Styret

Styret for Stiftelsen Museum Vest er en driftsstiftelse og har ingen eiendom. Styret har hatt tre styremøter i 2013 og behandlet 26 saker. Styret har hatt følgende sammensetning i 2013:

Navn	Verv	Kommune	Vara	Valperiode
Hallgeir Utne Hatlevik	styreleder		Nordahl Anthonisen	2012-2016
Ove Trellevik	styremedlem	Sund	Kjell Arve Vorland	2012-2016
Gått ut 2013				
NY -Kjell Arve Vorland	styremedlem	Sund	Nils-Kåre Skoge	2014-2016
Helen G. W. Kongshavn	styremedlem	Bergen	Guttorm Alvsaker	2012-2016
Jan Rasmussen	styremedlem	Fjell	Austevoll komm.	2012-2016
Per Morken	styremedlem	Øygarden	Anne-Grethe Solbakk	2012-2016
Rosalind Fosse	styremedlem	HFK	Silje Hjemdal	2012-2016
Agnar Berland	styremedlem	Askøy	Nina Jarlind	2012-2016
Margrethe Kallestad	Ansatterrepr.		Sølvi Vik	2012-2014

Fortsatt drift

Økonomien, bemanningen og framtidsutsiktene for Museum Vest tilsier at det er grunnlag for videre drift av stiftelsen. Museum Vest kan blant annet vise til en betydelig tryggere og romsligere økonomi enn andre sammenlignbare museum i Hordaland. De seks avdelingene kan samlet også vise til en god økning i besøkstall – noe som i dag ikke er en selvfølge innen dagens museums-Norge.

Driften i 2013:

Administrasjonen

Driften har fra dag én vært en enhet, med direktør/ledergruppe, styre, felles stillinger innen administrasjon; som personal- og økonomileder og en 50 % sekretærstilling. Museum Vest har en desentralisert administrasjon. Andre fellesstillinger i 2013 er utstillingsarkitekt, handverker og bygningsvernkonsulent (jf. Pkt. Personale). Før jul ble det ansatt en person som salgs- og markedsansvarlig. Museet har felles driftsøkonomi, personalpolitikk, arkivsystem, IKT-løsninger, felles markedsføring og felles internettside.

Endringer i personalet:

1.januar 2013 begynte en ny tid da Stig Stark-Johansen begynte i stillingen som direktør. Bjørg Christophersen gjorde fra samme dato et skifte og kan nå bruke all sin tid og engasjement på å utvikle Kystmuseet . Hun har også et ansvar innenfor nettverksarbeid i Museum Vest. Aina Christine Matre, som tidligere har hatt prosjektoppdrag ved Kystmuseet, har fra mai jobbet som aktivitetsansvarlig i Sandviken. Dette er et samarbeid mellom Museum Vest, Norges fiskerimuseum og Sandviken Kystkultursenter. Fra august fikk vi endelig på plass stillingen som bygningsvernkonsulent for kommunene Askøy, Fjell, Sund og Øygarden. Trygve Solløs vil fra nyttår være stasjonert i Strusshamn på Askøy . Stillingen er midlertidig, og målet er å få den fast etter at prosjektperioden er slutt.

Bjørn Sverre Nord gikk av med pensjon 1.juli. Han har vært knyttet til museet siden 1963.

Alle ansatte har god faglig kompetanse til stillingen dei innehar. 31.12.2013 er faste stillinger sammensatt av direktør, 13 kulturfaglige/vitenskaplige , utstillingsarkitekt, 5 merkantile/administrative, 3 håndverkere/vaktmestere og 1 ansatt renholder.

I tillegg er det flere faglig sterke personer som jobber ved forskningsavdelingen på Bontelabo, men disse er ikke i et fast arbeidsforhold. Midlertidig ansatte direkte knyttet opp til den utadrettete virksomheten talte 39 personer fordelt på 37 museumsverter og 2 adm ansatt kontorpersonale.

Museum Vest har til enhver tid inne flere personer på engasjement via NAV , både praksisplasser og på lønnstilskudd.

Likestilling

Det etterstrebes en likeverdig fordeling mellom kvinner og menn i de ulike stillingene. På ledernivå er fordelinge 57% menn og 43 % kvinner. Av totale årsverk på 30,54 var 55 % kvinner og 45 % menn.

Sykefravær

Legemeldt: 1,73 % (2,29% i 2012)

Egenmeldt: 0,75 % (1,00 % i 2012)

Økonomi

Årsregnskap 2013 er revidert av Revisjonsselskapet Olstad & Co AS.

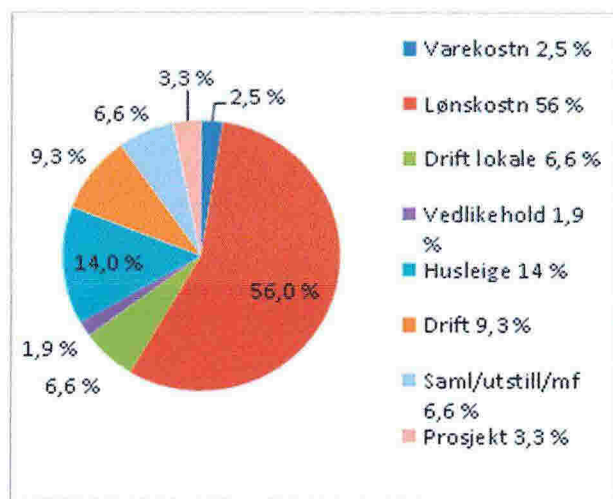
Museum Vest har ein sunn økonomi, god likviditet og god økonomistyring.

Den store investeringen i 2013 har vært ny butikk og resepsjon på Det Hanseatiske museum, og siden

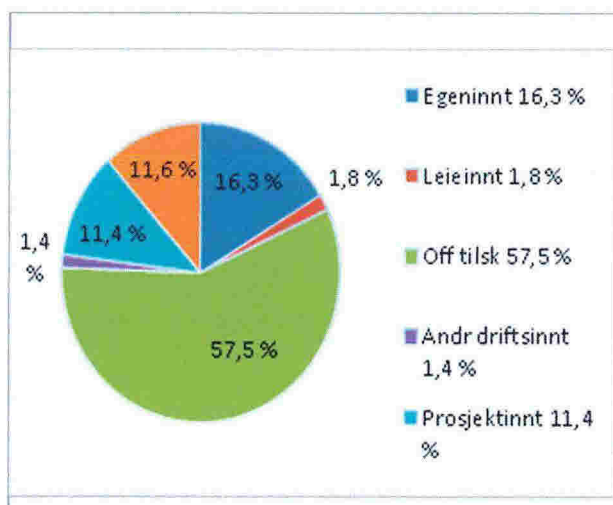
museet har god økonomien blir denne avskrevet på kortest mulig periode. Oppgradering viser allerede igjen på egeninntektene. Norges fiskerimuseum har, til tross for museet ikke har hatt daglige åpningstider, klart å skaffe egeninntekter ved aktiviteter. Det er vært stort fokus på å øke egeninntektene og søke tilskudd der det er mulig. Helt på tampen av 2013 ble det søkt ekstraordinære midler fra Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune, og det ble innvilget til belysning/fornyning på Det hanseatiske museum og til utstilling ifbm jubileumsåret 2014 ved Kystmuseet. Strandsitterhuset «Strandberg» ved Kystmuseet gjennomgikk en større renovering ved hjelp av eksterne midler.

Årsregnskap for 2013 viser driftsresultat før renteinntekter på kr 30 991, altså overskudd. Fri egenkapital er pr 31.12.13 kr 1 574 040, egenkapital til disponerte formål kr 300 000. Bundne prosjektmidler pr. 31.12.2013 er kr 7 298 015 – jf årsregnskap, note 7. Lønnskostnader er 56 % (48,9 % i 2012) av totale driftskostnader, og av dette er 8,6 % (10,2 % i 2012) til pensjon.

KOSTNADER

INNTEKTER

Arbeidsmiljøutvalg (Amu)

Museum Vest har som målsetning å arbeide planmessig med forbedring av arbeidsmiljøet. Som et ledd i dette ble Museum Vest IA-bedrift i 2011. Etableringen av et arbeidsmiljøutvalg er en naturlig konsekvens av denne målsetningen. Amu jobber systematisk og i tråd med vår vedtatte handlingsplan for inkluderende arbeidsliv. I 2013 har vi hatt som mål å redusere sykefraværet ytterligere, legge til rette for personer med redusert funksjonsevne, legge til rette for ansatte i ulike livsfaser og gjøre det mulig for ansatte å forlenge sin yrkeskarriere. I rapporteringsåret (2013) har Amu avholdt fire møter. Arbeidsgiversiden har hatt ledelsen og arbeidstakersiden har hatt sekretærfunksjonen. Hovedverneombudet har gjennomført kurset «Risikovurdering/handlingsplan» i regi av Hordaland fylkeskommune.

HMS – Helse, miljø og sikkerhet

Det har ikke vært rapportert alvorlige skader eller ulykker i løpet av året, men noen mindre avvik er meldt inn til vernetjenesten. Vernerunder med vekt på det fysiske arbeidsmiljøet ble gjennomført i løpet av første halvår 2013. Alle avdelingene har gjennomført vernerunder. Det fysiske arbeidsmiljøets tilstand er i Museum Vest god og anbefalingene som blir gitt til avdelingslederne følges opp. I november ble det for første gang gjennomført en stor og systematisk gjennomgang av det psyko-sosiale arbeidsmiljøet i organisasjonen. Spørreundersøkelsen ble gjennomført anonymt og svarprosenten var hundre prosent. Denne vil ligge til grunn for det videre arbeidet i 2014. De fleste avdelingene har gjennomført brann – og førstehjelpsopplæring i rapporteringsåret.

FOU ARBEID 2013

NAV – ansvar nasjonalt museumsnettverk

Museum vest er nav for museumsnettverket for fiskerihistorie og kystkultur. Museumsnettverket arrangerer årlig to til tre samlinger for medlemsmuseene der pågående og nye prosjektideer blir diskutert. 23 konsolidert museer er medlem i Nettverket.

Museum Vest er også sekretariat for prosjektet «Fortellinger om Kyst- Norge, og har koordineringsansvar for teknisk produksjon av heftene. Tre ansatte sitter i redaksjonen der arbeidet har bestått i faglige innspill til forfattere, tekstredigering og publisering på nett på kyst-norge.no. I tillegg har Museum Vest hatt ansvar for fotoredigering til enkel av heftene. Prosjektet skal sluttføres i 2014 med tilsammen 14 trykte fortellinger. Disse blir lansert under en stor markering i Oslo i forbindelse med feiring av Grunnlovsjubileet.

The Baltic and North Sea region- kulturarvssamarbeidet 2013

12 Østersjøland samarbeider om kulturarvsspørsmålet knyttet til kystkultur og maritim kulturarv. Dette er sentrale element for å forstå vår felles identitet og historie. Arbeidet begynte for 17 år siden etter initiativ fra kulturministrene i Østersjøområdet og Norden. Arbeidet ivaretas av en styringsgruppe, Monitoring Group. Styringsgruppen har også initiert fire arbeidsgrupper, en av disse

er arbeidsgruppen for kystkultur, der Årstein Svihus og Bjørg Christophersen er invitert inn som representanter for Norge.

Kystkulturgruppa har gjennomført ett utstillingsprosjekt i 2013: "Herring, a shared heritage. Culture, fishing and food in the Baltic and North Sea region"

Havstrilen 2013

Årbok for Øygarden, Fjell og Sund kommune kom for trettende gang ut med mye interessant kulturhistorisk stoff fra regionen. Museum Vest har redaktøransvar gjennom lederne for Nordsjøfartmuseet og Kystmuseet i Øygarden.

Forskning

Museum Vest har i rapporteringsåret vært involvert i to store eksterne forskningsprosjekt og har videreutviklet arkiv og kunnskapssamlingen. Museum Vest har lagt til rette for at de gamle administrasjons- og utstillingslokalene på Bontelabo har blitt omdannet til et aktivt og inntektsbringende forskningsmiljø med et omfangsrikt bibliotek og kunnskapssamling. Dette har vært muliggjort ved hjelp av at to større forskningsprosjekt dels er forankret i vårt miljø. Det største prosjektet er Norges fiskeri- og kysthistorie der tre av Museum Vest sine ansatte er engasjert på hel- eller deltidsbasis og prosjektet Norsk Havbrukshistorie med to av museets ansatte på forfattersiden. Begge prosjektene genererer viktige inntekter i form av prosjektoverhead, fordelt mellom avdelingen og Museum Vest. Viktigst er likevel den kunnskapsutviklingen som via prosjektet tilflyter Museum Vest generelt og avdelingens utstillingsprosjekt spesielt. Ansatte ved Museum Vest, Norges Fiskerimuseum og Kystmuseet i Øygarden har hatt storparten av arbeidet med Fortellinger om kyst-Norge i 2013, men med bidrag fra resten av organisasjonen. Dette gjelder redigering fram til trykking av heftene «Sjøfolk» og «Oljelandet og nye næringer langs kysten». Fra Museum Vests side har arbeidet bestått i faglige innspill til forfattere, tekstredigering og fotoredigering og publisering på nett på kyst-norge.no. De to forskningsprosjektene og Fortellinger om kyst-Norge blir alle slutført i første halvår 2014.

Det er utfordrende å finne nye prosjekt av like stort omfang, faglig og økonomisk. Det er viktig å få lande nye prosjekt av større og mindre art slik at Museum Vest kan videreutvikles som faglig aktør og relevant forskningsinstitusjon. Og her er betydelige prosjekt i emning.

Videre arbeides det med «Farleia» et nytt stort felles museumsprosjekt som dels blir av vitenskapelig art, og dels et formidlingsprosjekt. Så langt er dette prosjektet forankret i Museum Vest som nav i museumsnettverket og som sekretariat for Kontaktrådet for fiskeri- og kystmuseer. I løpet av 2014 vil dette prosjektet danne grunnlag for en større søknad til Kulturrådet, Kontaktrådet for fiskeri- og kystmuseer og iverksatt som flerårig prosjekt. Målet er at dette prosjektet skal favne om både museumssektoren og FOU-sektoren. Kystmuseet i Øygarden er dessuten tungt inne i det beslektede prosjektet «Kystreise.no» som blir en sentral formidlingsarena for «Farleia».

Saborg

Saborg-prosjektet har hatt stor framgang i 2013. I april ble de første tekstutkastene til bok lagt fram på prosjektmøtet. Arbeidet var langt fremskredet da årets andre prosjektmøte ble avholdt 12. november. Av de tre tekstutkastene var to langt fremskredet, og det var ved årets slutt realistisk med ferdigstilling av manus innen høsten 2014. Prosjektet hadde da fått tilgang på nye og senestiv

informasjon som ikke var behandlet før møtet. På selve møtet ble det brudd mellom Museum Vest og den eksterne prosjektlederen, som trakk seg i harme over at han ikke fikk rett til å redigere de to andre forfatternes tekst. En slik framgangsmåte ville vært uforenlig med Museum Vests ansattes akademiske frihet, og prosjektlederen hadde etter møtet 12. november mistet tillit i et flertall av prosjektgruppen. Direktøren måtte derfor avise den eksterne prosjektlederen, da han etter halvannen uke forlangte å bli gjeninnsatt som prosjektleder. Men vedkommende fikk tilbud om å bli med i gruppen som medforfatter og fullverdig medlem av gruppen. Den avgåtte prosjektlederen hevdet da at han personlig eide prosjektet, og truet med å ta rettslige skritt mot Museum Vest.

Faglig utvikling

Som forarbeid til fremtidig forskning, har ansatte i Museum Vest besøkt ulike arkiver med materiale knyttet til Hanseatenes liv og virke samt «Det Norske Kontor». Dette er Bergen Byarkiv, Universitetsbibliotekets Manuskriptsamling, og Byarkivet i Lübeck. Det er knyttet kontakter med mulige samarbeidsinstitusjoner som for eksempel det nye Europeiske Hansamuseet i Lübeck. Forprosjektet knyttet til det viktige og potensielt store prosjektet «Nordlandshandelsarkivene» fikk i 2013 støtte både fra Norsk Kulturråd og Kontaktrådet for fiskeri- og kystmuseer. Det er også avdekket forskningsoppgaver knyttet til middelalderruinen under Dramshusens skur.

Besøksstatistikk 2013

	DHM	HM	KiØ	NMT	NFM	Fjell F.	Mus. Vest
Antall personer som har besøkt museet							
Enkeltbesøk voksne	54351	3160	1465	3000	2352	3292	67620
Enkeltbesøk barn og unge	3807	1263	284	328	1690	591	7963
Enkeltbesøk totalt	58158	4423	1749	3328	4042	3883	75583
Personer i grupper, voksne	25908	2445	4686	2416	15		35470
Personer i grupper, barn og unge	4279	1712	1911	1713	316		9931
Gruppebesøk totalt	30187	4157	6597	4129	331	0	45401
Totalbesøk	88345	8580	8346	7457	4373	3883	120984
Ant betalende (billett/inng.p.)	57913	5945	2374	5230	35		71620

Besøksstatistikk 2012

	DHM	HM	KiØ	NMT	NFM	Fjell F.	Mus. Vest
Antall personer som har besøkt museet							
Enkeltbesøk voksne	44226	2621	2131	3639	1738		54355
Enkeltbesøk barn og unge	3963	1117	448	369	261		6158
Enkeltbesøk totalt	48189	3738	2579	4008	1999	0	60513
Personer i grupper, voksne	26566	1685	2582	2028	2474	3662	38997
Personer i grupper, barn og unge	3904	759	1566	821	263	1848	9161
Gruppebesøk totalt	30470	2444	4148	2849	2737	5510	48158
Totalbesøk	78659	6182	6727	6857	4736	5510	108671

Oen, 18.02.2014

Hallgeir Hatlevik

Helen W. Kongshavn

Rosalind Fosse

Kjell Arve Vorland

Per Morken

Jan Rasmussen

Agnar Berland

Margrethe Kallestad

Stig Stark-Johansen